

Jezera

Kaj je jezero?

- Velika stoječa vodna površina, ki jo obkroža kopno.

- običajno sladkovodna
- večinoma ležijo na S polobli
- izraz “jezero” se uporablja tudi za suha jezera (npr. jezero Eyre)

Kako delimo jezera?

- naravna
- umetna

Naravna jezera

- glede na odtok in dotok vode
- glede na prisotnost vode čez leto
- glede na nastanek jezerske kotanje

Glede na odtok in dotok vode

- Pretočna jezera
  - stalen dotok in odtok vode
  - Bohinjsko jezero, Blejsko jezero

Glede na odtok in dotok vode

- Jezera brez pretoka
  - v žrelih ugaslih vulkanov (npr. Kratersko jezero v ZDA)
  - v puščavah (slana – Čadsko jezero)

Prisotnost vode čez leto

- stalna jezera
- periodična jezera
- obdobjna (puščavska) jezera

Nastanek jezerske kotanje

- **vglobljena**

- nastane s poglobitvijo površja
- tektonska jezera (Bajkalsko jezero, Ohridsko jezero)
- erozija (Triglavska jezera)

Nastanek jezerske kotanje

- **zajezitvena**
  - z zajezitvijo odtoka vode
  - za čelnimi morenami (S Evrazija, S Amerika)
  - Morainsko jezero, Kanada

Nastanek jezerske kotanje

- **dvojno delovanje**
  - Blejsko in Bohinjsko jezero

Umetna akumulacijska jezera

- izraba hidroenergije
- namakanje
- največje je na reki Volti v Z Afriki
- Naserjevo jezero na Nilu
- v Sloveniji umetna jezera na Dravi

Pomen jezer za človeka

- blažilen vpliv na podnebje
- privlačna za poselitev
- pomembna prometna pot
- vir hidroenergije
- za namakanje
- ribolov
- turistična in rekreacijska vloga

Zasipavanje jezer

- zasipavanje z naravnimi rečnimi nanosi
- postopoma se spremenijo v močvirja ali barja - lahko tudi povsem izginejo

Onesnaževanje jezer

- izpostavljeni onesnaževanju – dotok odpadnih voda
- voda se zelo počasi obnavlja
- problem - voda nasičena z neorganskimi hranili, v njej se pretirano razmnožijo nekateri organizmi

Cvetenje jezer

Če se organizmi (planktonske alge) tako razmnožijo, da voda ni več prosojna, govorimo o cvetenju jezer.

Posledica: pomanjkanje kisika v spodnjih plasteh vode, rastlinstvo in živalstvo začne propadati.

Posebnosti

- največje jezero: Kaspijsko jezero, 394.299 km²
- najgloblje jezero: Bajkalsko jezero, 1637 m
- najvišje ležeče jezero: Titikaka v Boliviji
- najnižje ležeče: Mrtvo morje v Izraelu, -400 m
- največje umetno jezero v Evropi: Kielder Water v S Angliji
- več kot 60% vseh jezer je v Kanadi
- “jezera” na Luni